

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26 czerwca 2017 roku, strona powodowa wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenie, aby pozwany (...) S.A. z siedzibą w Ł. zapłacił na rzecz Powoda (...) Publicznego Szpitala (...) we W. kwotę 139 515,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 10 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania sądowego w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłaty, względnie w tym terminie wniósł sprzeciw.

W przypadku wniesienia przez pozwanego w terminie sprzeciwu od nakazu zapłaty albo przekazania sprawy do postępowania zwykłego powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 139 515,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 10.08.2017 do dnia zapłaty, kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew k.2-6)

Nakazem zapłaty z dnia 11 grudnia 2017 roku Sąd Okręgowy orzekł o żądaniu pozwu.

(nakaz zapłaty k.57)

Od nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw, wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Na podstawie art. 84 k.p.c. pozwany wniósł o zawiadomienie o toczącym się postępowaniu i wezwanie do udziału w sprawie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

(sprzeciw k.62-80)

Zawiadomiony nie wstąpił do sprawy niniejszej.

(bezsporne)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód nabywał od (...) spółki z o.o. z siedzibą w W. środki medyczne za które nie uiszczał należności w terminie.

(bezsporne)

Spółka (...) była związana umowami gwarancyjnymi z pozwanym na mocy których pozwany zobowiązał się do przeprowadzenia wszelkich czynności faktycznych i prawnych zmierzających do odzyskania wierzytelności R..

(bezsporne)

W dniu 3 października 2014 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu w sprawie I C 703/14 oddalił powództwo wytoczone przez (...) S.A. przeciwko (...) Publicznemu Szpitalowi (...) we W. o zapłatę kwoty 105 605,49 zł. Co do części żądań umorzył postępowanie. Przedmiotem żądań pozwu były kwoty wymagalnych należności spółki (...) wobec powoda.

(wyrok SO w sprawie sygn. akt IC 703/14 akta załączone do akt sprawy niniejszej)

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 31 marca 2015 roku, w sprawie I ACa 86/15 zmienił wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu w sprawie IC 703/14 w taki sposób, że zasądził od Szpitala na rzecz (...) sp. z o.o. w Ł. kwotę:

- 104 064,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.11.2013 r. do dnia zapłaty,

- koszty postępowania w wysokości 8 881,00 zł,
- koszty postępowania apelacyjnego w wysokości 7 904,00 zł.

(wyrok SA w sprawie sygn. akt IC 703/14 akta załączone do akt sprawy niniejszej)

Powód wykonał w/w wyrok przelewając kwotę 101 596,10 zł oraz 37 918,96 zł na rachunek (...) sp. z o.o. z siedzibą w W..

Po stwierdzeniu omyłki pracownicy powoda i R. prowadzili korespondencję w wyniku której, środki zostały przelane na konto pozwanego. Spółka (...) potwierdziła, że na skutek prowadzonej korespondencji email z powodem, dokonała przelewu omyłkowo przesłanych przez powoda środków na konto pozwanego.

(potwierdzenia przelewu z dnia 22.06.2015 r. k.40,41, wiadomości email k.42-44 potwierdzenie otrzymania środków przez M. k.142)

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 marca 2015 roku, w sprawie sygn.akt I ACa 86/15.

W wyroku z dnia 17 marca 2016 roku w sprawie V CSK 446/15 Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i oddalił apelację (...) S.A. z siedzibą w Ł. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu oraz zasądził na rzecz Szpitala o koszty postępowania apelacyjnego i kasacyjnego.

(wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.03.2016 r. w sprawie V CSK 446/15 w aktach sygn.akt akt IC 703/14 załączone do akt sprawy niniejszej)

Powód pismem z dnia wezwał pozwanego do dokonania dobrowolnej zapłaty.

(wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania oraz odbioru k.54-56)

Powyższe ustalenia zostały poczynione na podstawie zgromadzonych dokumentów.

Sąd oddalił wnioski o prowadzenie dowodów z osobowych źródeł, uznając iż istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności zostały wyświetlone za pomocą dokumentów.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o odroczenie rozprawy w dniu 1marca 2018 roku, uznając iż kolizja terminów nie stanowi ustawowej przesłanki odroczenia rozprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodził w niniejszym postępowaniu zwrotu świadczenia nienależnego.

Świadczenie jest nienależne jest jedną z form bezpodstawnego wzbogacenia.

Zgodnie z art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Na skutek omyłki należności wynikające z prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, zostały przez powoda przelane na rzecz spółki (...). Na skutek uzgodnień poczynionych pomiędzy powodem a R., w/w spółka nie dokonała zwrotu środków na rzecz powoda, a przelała je bezpośrednio na rachunek pozwanego. Powyższe nastąpiło w wykonaniu wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w sprawie sygn.akt IACa 86/15. Pozwany wiedział, że kwota która wpłynęła na jego konto od R. jest spełnieniem świadczenia przez powoda.

Z dokumentów załączonych do akt sprawy wynika, że R. przelał na rzecz pozwanego kwotę otrzymaną od powoda oraz wyjaśnił, że tytułem świadczenia było zobowiązanie powoda z wyroku.

Zgodnie z art. 452 k.c. jeżeli świadczenie zostało spełnione do rąk osoby nieuprawnionej do jego przyjęcia, a przyjęcie świadczenia nie zostało potwierdzone przez wierzyciela, dłużnik jest zwolniony w takim zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał. Przepis ten stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy świadczenie zostało spełnione do rąk wierzyciela, który był niezdolny do jego przyjęcia.

W sprawie pozwany podnosił, iż nie została spełniona żadna z przesłanek uzasadniających zastosowanie na regulacji wynikającej z treści art. 452 k.c. Wskazywał, iż z treści art. 452 k.c. wynika, że w wypadku spełnienia świadczenia do rąk osoby nieuprawnionej zobowiązanie wygasa w dwóch wypadkach - po pierwsze, gdy wierzyciel potwierdzi przyjęcie świadczenia i po drugie w wypadku braku potwierdzenia tylko wówczas, gdy wierzyciel skorzysta ze świadczenia i tylko w takim zakresie, w jakim z niego skorzystał.

Z prezentowanym przez pozwanego poglądem należy się zgodzić.

Pozwany obrał strategię procesową polegającą na nie potwierdzaniu przyjęcia świadczenia, mimo że wynika to z dokumentów załączonych do akt sprawy i wyjaśnień złożonych przez R..

Zatem należy powództwo rozpatrywać w kontekście przesłanki skorzystania przez wierzyciela ze świadczenia spełnionego do rąk osoby nieuprawnionej.

Skoro nieuprawniony zasilł rachunek powoda kwotą odpowiadającą należności z wyroku, trudno uznać, że nie nastąpiło skorzystanie z wymienionego świadczenia. Bez znaczenia dla powyższej oceny jest to jaki wewnątrz stosunek łączy pozwanego i R., skoro R. nie rości sobie pretensji do wymienionej kwoty.

Sąd w niniejszym składzie podziela pogląd „skorzystanie z przedmiotu świadczenia należy wyklądać wąsko oraz że pojęcie to powinno być ograniczone jedynie do tych przypadków, w których osoba trzecia, która otrzymała przedmiot świadczenia, wręczyła go wierzycielowi w niezmienionej postaci”.

Pozwany wskazał, że na jego rachunek R. przekazał w dniu 29 czerwca 2015 r. dwie płatności w łącznej kwocie 234.653,28 zł, zaś jako tytuł płatności wskazano (...). To, że kwota w/w przelewów przekracza wysokość należności z wyroku, zdaniem pozwanego wyklucza uznanie, iż nastąpiło przekazanie świadczenia w niezmienionej postaci. Poglądu tego w ocenie sądu nie można podzielić. To, że kwota przelewu przekracza wysokość należności, nie wyklucza przekazania świadczenia w niezmienionej postaci.

Dlatego sąd uznał, iż powód zaspokoił należność z wyroku.

Niezależnie od spełnienia świadczenia, powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 marca 2015 roku, w sprawie sygn.akt I ACa 86/15.

Wyrokiem z dnia 17 marca 2016 roku w sprawie V CSK 446/15 Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego, oddalił apelację (...) S.A. z siedzibą w Ł. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu oraz zasądził na rzecz Szpitala o koszty postępowania apelacyjnego i kasacyjnego.

Z chwilą zapadnięcia w/w wyroku Sądu Najwyższego odpadła podstawa świadczenia na rzecz pozwanego. Nie ulega wątpliwości, że podstawa świadczenia istniała w dacie jego spełnienia, ponieważ powód był związany prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego.

W sprawie niniejszej zachodzi więc typowy przypadek spełnienia świadczenia, którego podstawa później odpadała. (por. np. wyrok SN z 4 kwietnia 2008r., I PK 247/07, OSNP 2009, Nr 17-18, poz. 233).

Roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia powstaje w wypadku trwałego odpadnięcia podstawy prawnej.

W niniejszej sprawie świadczenie powoda nastąpiło w oparciu o orzeczenie, które następnie zostało uchylone, a powództwo oddalone. Powyższe oznacza, że odpadła podstawa świadczenia.

Przesłanki dopuszczalności zwrotu spełnionego świadczenia wymienione są w art.411 k.c. Jedną z nich jest spełnienie świadczenia w celu uniknięcia przymusu. Nie ulega wątpliwości, że wykonanie prawomocnego wyroku następuje w celu uniknięcia przymusu jakim jest wyegzekowanie świadczenia w postępowaniu egzekucyjnym.

Spełnienie świadczenia w sytuacji istnienia tytułu egzekucyjnego, który może zostać zaopatrzony w klauzulę wykonalności, a następnie być podstawą prowadzonej przeciwko dłużnikowi egzekucji należy uznać za działanie w celu uniknięcia przymusu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem, która stanowiła zwrot nienależnego świadczenia, spełnionego w wykonaniu prawomocnego wyroku sprawie sygn.akt IC703/14.

Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia następnego po doręczeniu wezwania do zapłaty pozwanemu zgodnie z art. 481 k.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparto na treści art. 98 k.p.c.

Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 z późn.zm) orzeczono o wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi powoda.